

2 / 2009 ROČNÍK XXXIII

REUNION

ČASOPIS VOJENSKÉHO A ŠPITÁLNÍHO ŘÁDU SV. LAZARA JERUZALÉMSKÉHO – BOHEMIA

ZDENĚK HRABĚ BOŘEK-DOHALSKÝ

Požehnané Velikonoce

+ Jan
Mons. Jan Baxant
biskup brněnský

Velikonoce 2009

"Hledáte ukřižovaného Ježíše?
Není tady! Byl vzkříšen!"
(Mt 28,5-6; Mk 16,6)

+!
Ave Maria et Joseph!

Toto slavné velikonoční poselství
se, drazí přátelé, rozlétklo Jeruzalémem
- a odtud jásavě zní už po dvě tisíciletí
celým světem.

Ne, smrt není konec, ani naše smrt,
smrt je nový začátek! Kristovým křížem
se kletba smrti změnila ve vítězství!

"SURREXIT CHRISTUS VERE!"

"KRISTUS SKUTEČNĚ VSTAL!"

To je záruka i našeho zmrtvýchvstání
a zdroj naší velikonoční radosti, kterou
Vám, moji drazí, z celého srdce přeji
a vyprošuji.

S velikonočním požehnáním *VŠEM*
a s prosbou o Vaše modlitby

Váš

+ Karel
+ Karel, arcibiskup

KRISTUS VSTAL Z MRTVÝCH! ALELUJA!, zpívá církev, která slaví. Tato slavnostní atmosféra, tyto typické velikonoční pocity trvají nejen po celý tento týden – Velikonoční oktáv – ale celých padesát dnů až do slavnosti Letnic.

Toto liturgické období poskytuje opravdu mnoho biblických odkazů a podnětů k rozjímání, které nám jsou podávány, abychom hlouběji poznali význam a hodnotu Velikonoc. Via Crucis, kterou jsme o posvátném triduu prošli spolu s Ježíšem až na Kalvárii a tak si přiblížili jeho bolestné utrpení, se ve slavnostní Velikonoční vigílii stala útěšnou „via lucis“ – cestou světla. Z hlediska Vzkříšení můžeme říci, že celá tato cesta utrpení je cestou světla a duchovního znovuzrození, vnitřního pokoje a pevné naděje. Po pláči a rozpacích Velkého pátku, následném mlčení, prosyceném čekáním Bílé soboty, se zrána „prvního dne po sobotě“ mocně rozezněla zvěst Života, který porazil smrt: „Ten, který zemřel, z mrtvých vstal, aby nám věčně kraloval!“ Převratná novost zmrtvýchvstání je tak zásadní, že ji církev nepřestává hlásat a připomíná ji každou neděli. Každá neděle je totiž „dnem Páně“ a týdenními Velikonocemi Božího lidu. Naši východní ruští bratři jakoby na potvrzení tohoto mystéria spásy, které prostupuje náš každodenní život, nazývají neděli „voskresenije“ (vzkříšení).

Je proto zásadně důležité pro naši víru a pro naše křesťanské svědectví, abychom hlásali zmrtvýchvstání Ježíše Nazaretského jako reálnou, historickou událost, dosvědčenou mnoha spolehlivými svědky. Vzkříšení zajisté nebylo pouhým Ježíšovým návratem do předešlého života. Vzkříšení spadá do jiné dimenze: je to přechod do hluboce nové dimenze života, který se týká také nás, týká se celé lidské rodiny, dějin a vesmíru. Tato událost zrodila novou dimenzi života, otevřela náš svět pro život věčný a změnila život očitých svědků, jak to dokazují evangelní texty a další novozákonní spisy. Je to zvěst, kterou celé generace mužů a žen po celá staletí s vírou přijímaly a nezřídka dosvědčovaly za cenu krve s vědomím, že právě tak vstupují do nové dimenze života. Také letos o Velikonocích zní nezměněně a stále nově do všech stran světa tato dobrá zpráva: Ježíš, který byl ukřižován a vzkříšen, žije oslaven, protože potřel moc smrti, uvedl lidskou bytost do nového společenství života s Bohem a v Bohu. To je vítězství Velikonoc, naše spása! Můžeme tudíž spolu se svatým Augustínem zpívat: „Kristovo vzkříšení je naší nadějí“, protože nás uvádí do nové budoucnosti.

Opravdu, Ježíšovo vzkříšení zakládá naši pevnou naději a osvěcuje celou naši pozemskou pouť, včetně záhady lidské bolesti a smrti. Víra v Krista ukřižovaného a vzkříšeného je srdcem celého našeho evangelního poselství, ústředním jádrem našeho Kréda. Spolehlivý výraz tohoto Kréda můžeme nalézt ve známém úryvku z Prvního listu Korintánům (15,3-8), kde apoštol odpovídá některým členům Korintské komunity, kteří paradoxně hlásali Ježíšovo vzkříšení, ale přitom popírali vzkříšení mrtvých – naši naději. Pavel tam věrně předává to, co ohledně smrti a vzkříšení Páně sám přijal od prvního apoštolského společenství.

Svatý Pavel velice strohým stylem podává nejprve Ježíšovu smrt a ke zprávě o tom, že „Kristus umřel“ doplňuje dva dodatky. První z nich praví „za naše hříchy“ a druhý dodatek říká „ve shodě s Písmem“ (v.3). Výraz „ve shodě s Písmem“ klade událost Pánovy smrti do souvislosti se starozákonními dějinami spásy Božího lidu a umožňuje nám pochopit, že smrt Syna Božího je součástí tkaniva dějin spásy, ba dokonce nám dává pochopit, že tyto dějiny dostávají touto smrtí svou logiku a svůj pravý smysl. V následujících verších se apoštol zastavuje u Pánova vzkříšení. Říká, že Kristus „vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem“. Opět: „ve shodě s Písmem“! Nemálo exegetů spatřuje ve výrazu „vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem“ důležitý odkaz na to, co čteme v Žalmu 16, kde žalmista volá: „Nezanecháš mou duši v podsvětí, nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení“ (v.10). Svátý Pavel věrně předává učení apoštolů a zdůrazňuje, že Kristovo vítězství nad smrtí nastává tvůrčí mocí Božího Slova. Tato božská moc skýtá naději a radost. A to je v posledku ten osvobozující obsah velikonočního zjevení.

Draží bratři a sestry, nechme se osvětit jasem Zmrtvýchvstalého Pána. Přijměme Ho s vírou a velkodušně přilneme k jeho evangeliu, jako to učinili upřednostnění svědci jeho vzkříšení a jak to učinil několik let poté svatý Pavel, který se mimořádným způsobem setkal s božským mistrem cestou do Damašku. Zvěst této Pravdy, která mění život všech, si nemůžeme nechávat jenom pro sebe. S pokornou důvěrou se modleme: „Ježíši, který svým Zmrtvýchvstáním předjímáš naše vzkříšení, věříme v Tebe!“ Rád bych skončil zvoláním, které rád opakoval Silván z Hory Athos: „Raduj se, má duše! Velikonoce trvají nepřetržitě, protože vzkříšený Kristus je naším vzkříšením!“ Kéž nám Panna Maria pomáhá pěstovat v nás a kolem nás toto klima velikonoční radosti, abychom byli svědky božské Lásky v každé situaci svého života.

Albrecht Altdorfer (1480?–1538), Kristovo vzkříšení

Z velikonočního poselství Svatého Otce Benedikta XVI.

Slovo bailliho

Dovolte, abych se v tomto článku věnoval finančním prostředkům, tedy darům, které jako členové Českého velkopřevorství odvádíme na humanitární projekty a charitu. Tak jako každý rok připravuje špitálník ČVP chev. Vladimír Stibor hlášení o souhrnu humanitárních aktivit a darů, které jsme jako členové Českého velkopřevorství uskutečnili v uplynulém roce. Humanitární činnost je jednou z nejvýznamnějších složek naší činnosti a chev. Stibor zahrnuje do svého hlášení všechny dary, ať již přímo určené na konkrétní charitativní projekty, tak – jako např. v posledních letech – určené na obnovu Mariánského sloupu a podobné aktivity. Přesný rozpis je součástí hlášení a samozřejmě také každoroční zprávy špitálníhoka pro Generální kapitulu, publikované veřejně ve „zprávách činovníků“ pro kapitulu.

Pojďme se však podívat, co jsme v uplynulém roce přidali na konto charity a jak celá částka ovlivnila odvody uplynulých let. V roce 2008 jsme odvedli celkem 464 tis. Kč – největšími částkami byl příspěvek na mezinárodní humanitární akce a na podporu Mariánského sloupu. Zde patří největší dík zesnulé dámě Věře Šigutové, která na Mariánský sloup přispěla značnými částkami. Dalšími významnými položkami pak byla podpora Dětského domova v Hoře sv. Kateřiny, podpora Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského (ať již formou věcných darů, tak také podporou konání Setkání křesťanských zdravotníků) a příspěvek Dětské psychiatrické léčebně v Opařanech. Drobnější dary reprezentovaly např. podporu letního tábora pro handicapované děti v Jedlové u Mariánských Lázní a také jeden z mezinárodních projektů, řízený chev. Petrem Vernerem – podpora rukodělné činnosti domorodců ve Fathale v Senegalu.

Plán donací pro rok 2009 je postupně naplňován – jedná se o podporu našich stávajících projektů a dále podporu letního putovního tábora, pořádaného studenty Arcibiskupského gymnázia z Prahy pro tělesně postižené táborníky, pomoc obětem zemětřesení v Abruzzu a další kroky v Měšicích, kde vzniká za pomoci Řádu devět zcela nových lůžek, určených hospicové péči.

Od r. 2003 jsme tedy po započtení loňského příspěvku odvedli 1 243 600 korun. Věříme, že se nám speciálně v tomto roce podaří nalézt některé jiné zdroje financování humanitárních aktivit. Na některých již pracuje Velká rada, další pak připravuje cfr. Robert Šíma. Je totiž nutné si uvědomit, že dosavadní příspěvky byly vybrány od našich členů, kteří tak podporují důležité řádové projekty. I tento prostý fakt může být odpovědí na občas pochybovačné otázky „co vlastně v tom řádu děláte, když si tak hrajete na rytíře...?“ Co tedy vlastně děláme? Odpovědí každého z nás může být: „Jednoduše pomáháme těm, kteří si sami pomoci nedovedou“.

*Ondřej F. Vanke, KCLJ
bailli Českého velkopřevorství*

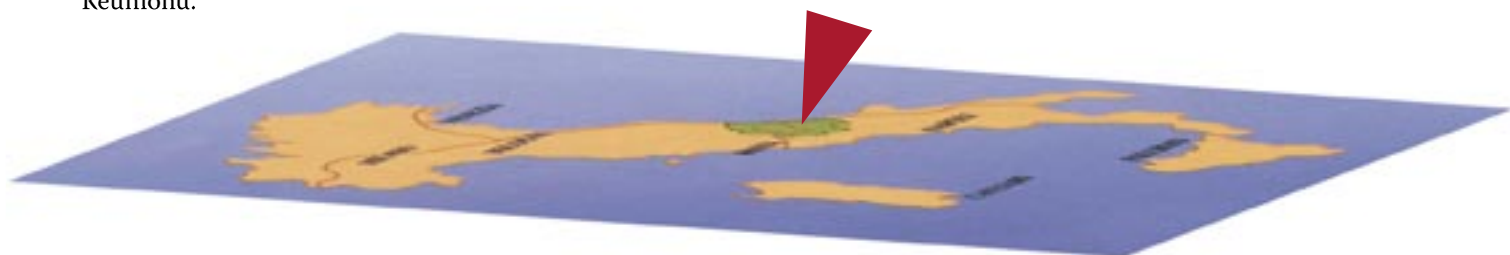
Jen taková pomoc je důležitá, která je rychlá...

Všichni jsme s pohnutím sledovali zprávy o silných zemětřeseních v Itálii, zprostředkované v dnešní době takřka on-line. Provincie Abruzzo byla velmi poškozena, odhlédneme-li od významných ztrát na životech, tak došlo k velkým škodám na majetku a kulturním dědictví. Při této příležitosti se nám jistě vybavily i vzpomínky na před několika lety těžce poškozené Assisi... Odstraňování hmotných škod bude trvat řadu let. Smutek pozůstalých patří samozřejmě do jiné kategorie a bude přítomen velmi dlouho.

Protože cítíme, že je nutná okamžitá a rychlá pomoc, vyhlásili jsme v Českém velkopřevorství finanční sbírku. Informaci obdrželi nejen všichni členové OSLJ Bohemia, ale též všichni naši přátelé a příznivci. Stejně tak jsme vyzvali všechny ostatní národní jurisdikce, aby iniciovaly podobné sbírky ve svých zemích.

Víme, že podpora pronásledovaným a trpícím není omezena pouze na ty, kteří slouží pod zeleným křížem, ale je vlastní všem, kteří vnímají okolní realitu života.

Výtěžek sbírky bude počátkem května poskytnut Italskému velkopřevorství, spolubratři v Itálii již budou sami nejlépe vědět, kam shromážděné prostředky efektivně směřovat. O výsledku sbírky vás budeme informovat v následujícím vydání Reunionu.

Do okamžité služby obětem zemětřesení nastoupili také italské skauti. Příkládám několik autentických fotografií, které mi zaslala kamarádka z AGESCI Barbara Calvi. Počítají, že v místě budou zajišťovat chod nouzového ubytovacího tábora nejméně do podzimu.

Ondřej F. Vanke, KCLJ

Zdeněk Hazdra

A black and white portrait of a man, Zdeněk Hazdra, smiling and looking slightly to the right. He is wearing a suit jacket, a white shirt, and a patterned tie. The photo is tilted and has a white border.

KRYCÍ JMÉNO „BEDRNÍK“

Příběh hraběte Zdeňka Bořka-Dohalského

Hraběcí rod Bořků-Dohalských z Dohalic se zapsal do českých, resp. československých novodobých dějin prostřednictvím třech bratrů: diplomata Františka, svatovítského kanovníka Antonína a parlamentního zpravodaje prvorepublikových Lidových novin Zdeňka. Nejmladší z této bratrské triády Zdeněk, člověk s duší romantického snílka, vyznavač krás života, oblíbený společník a především přesvědčený demokrat a vlastenec, se narodil 10. května 1900 na rodovém zámku v Přívozci, ležícím nedaleko Domažlic. Starobylý český původ, rodinná výchova, rodný kraj a lidé s ním spojení vytvořili důležitý odrazový můstek ve formování jeho charakteru. Spolu s bratry si z domova odnesl silné pouto k Chodsku, kam se po celý život rád vracel, tradiční úctu k zemi, v níž se narodil, a vztah k dějinám národa, uprostřed kterého žil. Připočteme-li hraběcí titul, noblesu a styl chování, kterým se na první pohled vymykal od většinové společnosti, ukazovaly tyto vlastnosti a dimenze uvažování na jeho urozený původ. Nicméně zmíněný vztah k rodišti, zemi a dějinám jejich obyvatel přerostl v případě rodu Dohalských z čistě zemské roviny, obecně typické pro šlechtu, do poměru ryze nacionálního, pro šlechtu věru neobvyklého. Dohalští se postupně stali součástí rodících se elit budoucího československého státu a osvojili si jejich demokraticky liberální smýšlení.

Zdeněk a jeho sourozenci se jednoznačně přimykali k „hradní“ linii a podporovali myšlenky humanitní demokracie ztělesněné prezidentem T. G. Masarykem. V tu dobu u Dohalského, aniž dokončil studia práv na Univerzitě Karlově, plně převládl zájem o novinářinu a politiku. Přes epizodní působení v Národní straně práce vedly jeho kroky do Lidových novin. V nich mu přináleželo specifické postavení. Obdobně jako u bratří Čapků směřovala jeho pracovní činnost spíše vně listu. Svými mnohačetnými kontakty na před-

stavitele Hradu a vysokého katolického kléru zosobňoval pro „Lidovky“ neocenitelný informační zdroj. Vedle parlamentního zpravodajství po sobě zanechal i několik fejetonů, které po druhé světové válce vyšly v knize nazvané Opuštěný stůl. Vzpomíná v nich na rodné Domažlicko, vykresluje své přátele z řad umělců a zachycuje portréty jemu blízkých politiků T. G. Masaryka, Edvarda Beneše nebo Antonína Švehly.

Zdeněk Bořek-Dohalský se svojí ženou Annou, rozenou Šířlovou

Patřil rovněž ke kmenovým „pátečníkům“. Skrze tato sezení přátel bratří Čapků se prohluboval i důvěrný vztah mezi Dohalským a T. G. Masarykem, který si ho v posledních letech svého života zval pravidelně k sobě do Lán. Vážil si jeho rozhledu a diskretnosti, důvěřoval mu a v jeho společnosti se cítil dobře.

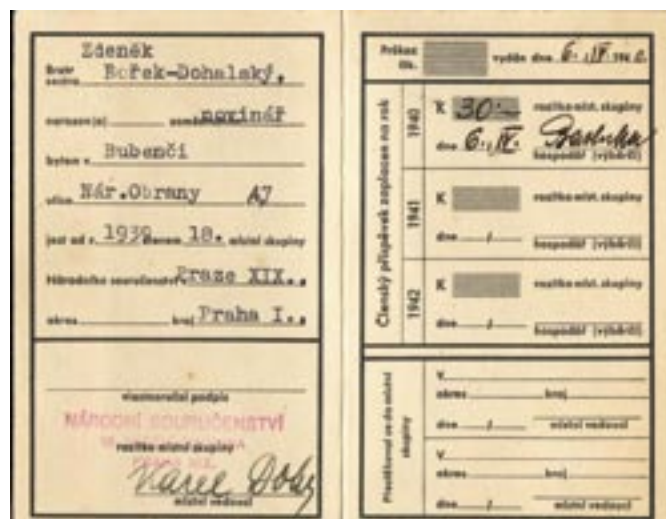
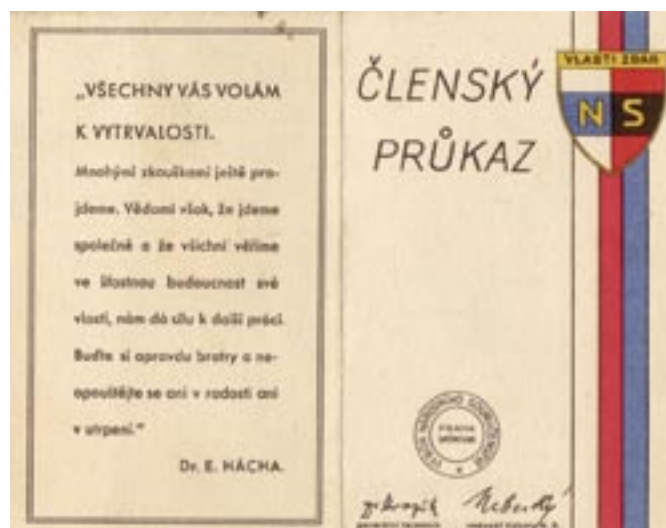

JUC Zdeněk Bořek-Dohalský, parlamentní zpravodaj Lidových novin

Po osudových mnichovských událostech a následné nacistické okupaci se Dohalský okamžitě zapojil do odbojového hnutí. Nejdůležitější aktivity vyvíjel v rámci Politického ústředí. Coby Benešův důvěrník, alias Halík či Bedrník, jak zněla jeho krycí jména, vytvářel spojení mezi domácí protektorátní vládou a exilovou vládou v Londýně. Udržoval osobní kontakt se státním prezidentem Emilem Háchou a s odbojem spolupracujícím premiérem Aloisem Eliášem. Informace a prohlášení domácí politické reprezentace, jež se mu podařilo od nich získat a odeslat do Londýna, napomáhaly legitimizovat Benešovu zahraniční akci v očích spojenců protihitlerovské koalice.

Gestapo nakonec toto spojení odhalilo a 21. října 1941 Dohalského zatklo. Stalo se tak necelý měsíc po příchodu zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha do Prahy a zatčení Aloise Eliáše. Tři a půl roku strávil Zdeněk Bořek-Dohalský za zdmi pankrácké věznice. A když už se zdálo, že se přece jen dožije míru, byl ve středu 7. února 1945 v Malé pevnosti v Terezíně popraven.

Ani brzký nástup komunistů k moci po skončené válce, během níž zahynul i Zdeněkův bratr Antonín a František ji v důsledku věznění přečkal s podlomeným zdravím, neušetřil rod Dohalských dalších perzekucí. Zdeněkův synovec Jiří byl v padesátých letech odsouzen ve vykonstruovaném procesu k 17 letům odnětí svobody. Anna, vdova po legendárním „Bedrníkovi“, odešla v témže čase do amerického exilu, odkud se vrátila zpět do vlasti až po listopadu 1989. Dočkala se též uznání zásluh svého muže. 28. října 1992 mu byl udělen Řád Tomáše Garrigue Masaryka II. třídy. Zcela právem.

Členský průkaz Národního souručenství

DŮSTOJNÝ ŽIVOT VE STÁŘÍ

Změny v péči o seniory a nabídka nových sociálních služeb, část 2.

Bc. Alan Maria Uhura, SBLJ

PRŮVODCOVSKÁ SLUŽBA

Průvodcovská a předčitatelská služba je povahy terénní a ambulantní. Je vhodná i pro seniory, kteří mají z důvodu věku nebo zdravotního postižení poruchu v oblasti orientace a komunikace. Tato služba pomáhá k vyřízení osobních záležitostí, může se kombinovat s jinými službami. Jejím hlavním smyslem je zachovat sociální komunikaci a uplatnit práva, zájmy příjemce služby. Ideální služba pro seniora s poruchou zraku nebo sluchu. Služba mu maximálně prodlouží pobyt ve známém prostředí. Také ho chrání před potížemi na úradech, nebo při podepisování smluv a úředních dokumentů. Ideální služba tam, kde rodina nebo úřad uvažuje např. o omezení právní způsobilosti.

PODPORA SAMOSTANÉHO BYDLENÍ

Jde o terénní službu osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, chronického nebo duševního onemocnění. Opět může být senior ve svém domácím prostředí, a o to přeci jde. Ze služeb je mu poskytnuta pomoc při chodu domácnosti, aktivizační činnosti, společenském kontaktu, terapeutických aktivitách včetně uplatňování práv a osobních zájmů.

ODLEHČOVACÍ SLUŽBY

Odlehčovací služby jsou poskytovány terénně, ambulantně nebo pobytově pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, nemoci nebo zdravotního postižení. O tuto klientelu je běžně postaráno v přirozeném sociálním prostředí. Smyslem služby je poskytnout pečujícím osobám nezbytný odpočinek. Tato služba je obzvláště v současné době žádoucí. Rodina, přátelé pečující o starého člověka nebo nemocného seniora, si potřebují v pravidelných intervalech odpočinout od náročnosti pomoci. Taková služba poskytovaná doma 24 hodin je náročná jak fyzicky, tak psychicky. Služba je více dostupná ve městě, než na periferii nebo vesnicích. Zatím jsem se osobně setkal s pobytovou službou. Služba je také zpoplatněna. Zákon zajišťuje pomoc o sebe sama, hygienu, stravu, případně pobytovou službu, společenský kontakt, sociální terapii, aktivizaci a ochranu práv.

CENTRA DENNÍCH AKTIVIT

Služba je obdobou odlehčovací služby. Jen je poskytována v určeném čase a místě. Jistě známe takzvané školky pro seniory. Rodina může docházet do zaměstnání a má jistotu, že seniorovi se nic doma nestane, je

o něj prostě postaráno. Dovoz do zařízení – centra je buď rodinou, nebo službou centra. Základní činností služby je péče o sebe sama, stravu, aktivizaci, společenský kontakt, sociální terapii a uplatnění práv.

DENNÍ STACIONÁŘE

Služba, kterou může opět využít senior vyžadující pravidelnou pomoc z důvodu věku nebo nemoci, ale i chronického duševního onemocnění, což výše dvě uvedené služby neumožňují. Tedy např. pro klientelu postiženou demencí, depresí, bludy, aj. v kompenzované formě. Opět poskytují péči o sebe sama, hygienu, stravu, aktivizační činnosti, společenský kontakt, sociální terapii a ochranu práv jedince.

TÝDENNÍ STACIONÁŘE

Týdenní stacionáře jsou pobytovou službou. Opět poskytují služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, nebo zdravotního postižení a osobám s chronickým duševním onemocněním vyžadující pravidelnou pomoc. Dá se říci, že je to rozšíření péče a služeb pro ty seniory, kteří již nemohou využívat denního stacionáře. Jsou doplněné ještě o ubytování. Kolik rodin by využilo této služby, pokud by byla dostupná. Kolik rodin by si odpočinulo, a na víkend nebo dovolenou si vzalo svého příbuzného zpět k sobě. Byl by to mezičlánek před pobytem v domově důchodců. Dnešní chaotická doba neumožňuje skloubit náročné zaměstnání nebo čas strávený cestováním za prací a péči o potřebného. Stacionáře se hojně používají k péči o zdravotně postižené děti a dospělé.

DOMOVY PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

Známa jako tzv. „ÚSPčka“. Tedy domovy pro postižené děti, mládež i dospělé. Postupem času ze z takového zařízení, kde převažuje klientela starší padesáti let, stává domov pro seniory. Předrevoluční praxe nařizovala mladým lidem, kterým bylo již 26 let přechod z tohoto zařízení do domova důchodců, šlo o tzv. „mentální mládež“. V našem zařízení máme také takovou zkušenost. Je dobré, že se to již nepraktikuje. Je však na zvážení, co má takový domov dělat, má-li tam děti, dospívající a dospělé starší padesáti let. Jistě není vhodné pro pubescenta trávit život na pokoji se starým klientem. Každý z nich má jistě jiné potřeby, přání a tužby. Domov poskytuje ubytování, stravu, pomoc o sebe sama, hygienu, aktivizaci, společenský kontakt, axiální terapii a ochranu práv.

(pokračování příště)

K odkazu předků

Nově objevené nástěnné malby v kostele
Stětí sv. Jana Křtitele v Praze 15 - Hostivaři

Stanislav Příbyl

V historické části Prahy 10 – Hostivaře, poblíž Toulcovského dvora, nad potokem Botičem, se nachází kostel Stětí sv. Jana Křtitele románského původu, obdélníkového půdorysu s apsidou na východní straně a malou sanktusníkovou věžičkou.

Místo Hostivař – Gostiwar zmiňuje již ve své kronice Kosmas s datací 1068, avšak přímou zmínku o kostele známe až z roku 1352 díky rejstříku papežského desátku. Antonín Podlaha charakterizuje kostel jako prostou románskou stavbu a jeho vznik pokládá do 11. století.

Naproti tomu August Sedláček spojuje jeho vznik až s dobou držení vsi sázavským klášteřem po roce 1132.

V roce 2007 byly při restaurátorském průzkumu apsidy kostela Stětí sv. Jan Křtitele ak. mal. Miloslavem Slavíkem pod vrstvou kvalitní vápenné omítky objeveny unikátně zachované nástěnné malby. Profesor Jan Royt z Ústavu dějin umění University Karlovy datuje vznik maleb do období konce vlády Přemyslovců, tedy okolo roku 1300. Přestože došlo k odhalení pouze malé části maleb pomocí sond, již nyní je patrné, že dílo je ikonograficky velmi zajímavé a rozsah zachovaných maleb bude pravděpodobně pokrývat větší část plochy apsidy, což obnáší cca. 62 m² výměry.

Dvěma za sebou jdoucími restaurátorskými průzkumy (první v roce 2007, druhý v roce 2008) bylo zjištěno, že omítka skrývá (dnes částečně odkrytou) ústřední postavu Krista umístěnou v mandorle, s rozpaženými rukama, pravou nohou spočívající na mýtickém gryfovi - symbolu

ďábla. Kristus má před sebou vyobrazení svého ukřižování. Profesor Jan Royt určil toto vyobrazení jako Krista ve slávě - MAIESTAS DOMINI. Mandorlu drží dvě okřídlené postavy – pravděpodobně andělé, pod kterými se nacházejí další postavy, doposud neurčené (např. světec s berlou). V polovině apsidy se táhne horizontální pás, lemovaný rostlinnými ornamenty a v něm se nachází medailon s mužskou hlavou opatřenou korunou (pravděpodobně hlava krále – panovníka, nebo krále starozákonního). Dále byly objeveny postavy zvířat, pravděpodobně atributy evangelistů. Vzhledem k tomu, že jsou malby odkryty jen částečně, můžeme očekávat při jejich odkrývání další překvapení. Vše výše uvedené vychází ze současného poznání a mnohé bude ještě korigováno. Na nejstarší vrstvě nástěnných maleb jsou naneseny další historické vrstvy a to v celé ploše apsidy. Oba dva restaurátorské průzkumy však zatím neprokázaly další cennou výzdobu.

Stanislav Příbyl je pracovníkem Stavební správy Arcibiskupství pražského.

U projevu Kevina Rudda k islamistům v Austrálii

Od několika našich členů a příznivců jsme obdrželi projev australského ministerského předsedy Kevina Rudda s vyjádřením souhlasu a sympatií s takovým postupem. Protože se domníváme, že tyto názory reprezentují také stanovisko naše, zveřejňujeme je na stránkách Reunionu.

Muslimové, kteří chtějí žít podle islámského práva šaría, byli vyzváni, aby opustili Austrálii, čímž se vláda zaměřila na radikály ve snaze odvrátit možné teroristické útoky. Předseda vlády Kevin Rudd ve svém projevu řekl:

„Přistěhovalci, ne Australané, se musí přizpůsobit. Přijměte to, nebo odejděte. Jsem unavený obavami tohoto národa z toho, zda nejsme ohroženi nějakými jedinci či jejich kulturou. Od teroristického útoku na Bali jsme u většiny Australanů zaznamenali nárust vlastenectví.

Naše kultura se vyvíjela během více než dvou století bojů, pokoušení a vítězství milionů mužů a žen, jež usilovali o svobodu. Mluvíme převážně anglicky, ne španělsky, libanonsky, arabsky, čínsky, japonsky, rusky, nebo jakkoli jinak. Tudíž, pokud se chcete stát součástí naší společnosti, naučte se jazyk!

Většina Australanů věří v Boha. Není to žádný politický pravicový nátlak, ale prostý fakt, neboť právě křesťanští muži a ženy založili tento stát na křesťanských principech, což je jasně zdokumentováno. A je jistě vhodné, aby to bylo vyobrazeno na

stěnách našich škol. Pokud vás Bůh obtěžuje, navrhuji vám, abyste uvažovali o jiné části světa jako svém domově, neboť Bůh je součástí naší kultury.

Vaši víru můžeme akceptovat, a nebudeme se ptát proč. Vše, co žádáme, je, abyste vy akceptovali tu naši a žili s námi v souladu a pokojném soužití.

Tohle je naše země, naše půda a náš způsob života – dáme vám veškerou příležitost k tomu, abyste toto všechno mohli užívat. Ale jakmile jste si začali stěžovat, naříkat a remcat o naší vlajce, našich závazcích, naší křesťanské víře nebo našem způsobu života, velmi vám doporučuji využít další přednosti naší skvělé australské svobody – práva odejít. Pokud jste nešťastní, odejděte. Nenutili jsme vás sem přijít. Požádali jste, abyste tu mohli být. Tak přijměte zemi, která přijala vás.“

Možná, že pokud mezi sebou tohle rozšíříme, najdeme i my odvahu začít mluvit a vyslovit tu samou pravdu.

-red

Jednání Velké rady 18. března 2009

- ◆ Jednání proběhlo podle plánu a bylo zahájeno modlitbami za dámu Věru Šigutovou a chev. Miroslava Řehoře.
- ◆ Rozhodnutím J. E. velkopřevora byl o. Pavel Porochnavec pověřen službou vikáře duchovního převora a koordinátora Duchovní rady. Základní vstupy pro Duchovní radu byly projednány již 24. února 2009.
- ◆ Cfr. Robert Šíma byl pověřen přípravou a registrací internetových stránek určených výhradně pro dárce. Zde budou možnosti pro různé způsoby darů. Velká rada souhlasila a doporučila J. E. velkopřevorovi přijetí ideového návrhu stránek.
- ◆ Velká rada se dále zabývala přípravou tzv. „sponzorské večeře“ a úkoly pro komendy. Bylo konstatováno, že Velké generální kapituly v Évoře se zúčastní 12 členů ČVP.
- ◆ Velká rada se dále zabývala skutečností, že chev. Beno Ge v uplynulých čtyřech letech nezaplatil členský příspěvek. Velkopřevorství za něj tuto částku hradilo, avšak nadále tento přístup není možný. J. E. velkopřevor tedy rozhodne o dalších krocích, vyplývajících ze stanov a jeho pravomoci. Velká rada souhlasí s kroky, které J. E. velkopřevor ve svém budoucím rozhodnutí přijme a z titulu své funkce také uplatní.

Jednání Velké rady 15. dubna 2009

- ◆ Jednání proběhlo podle plánu jednání Velké rady ČVP. Přítomní zahájili jednání společnou modlitbou.
- ◆ „Sponzorská večeře“ se bude konat v pátek 11. září 2009, členové VR a představitelé komend obdrželi upřesňující informace a úkoly.
- ◆ Špitálník dokončuje zprávu špitálního za r. 2008, která bude předložena Mezinárodnímu sekretariátu.
- ◆ Členové ČVP budou přítomni 9. května 2009, kdy se koná v Hejnicích „mezinárodní pouť smíření“.
- ◆ Cfr. Pavel Komínek k 1. červenci nastupuje do noviciátu v Řádu Německých rytířů. V této souvislosti musí rezignovat na funkci zástupce velitele komendy, své členství v Řádu nadále ponechává aktivní, i když bude nyní minimálně rok v zahraničí. J. E. velkopřevor poděkoval cfr. Komínkovi za dosavadní práci a popřál mu jménem Velké rady mnoho zdaru v další životní etapě.
- ◆ Velká rada schválila v listopadu minulého roku změnu redakčního systému správy internetových stránek, změna byla provedena, nyní předložena faktura k proplacení práce. VR souhlasí s uvolněním peněz.
- ◆ V současné době je vydávána anglická mutace knihy o šikaně *Nechtěné dědictví*. Kniha je vydávána za spoluúčasti Řádu. Kniha bude kromě jiného distribuována ministrům školství EU. Bailli zprostředkuje setkání cfr. Bély Gran Jensen s ředitelem odboru MŠMT pro EU p. Pavlem Trantinou.
- ◆ Velká rada souhlasí s uvolněním částky 5 000 Kč pro podporu putovního tábora handicapovaných dětí, organizovaného studenty Arcibiskupského gymnázia v Praze.
- ◆ 11. května 2009 se koná mše sv. a koncert na pokojích v Měšicích.
- ◆ V souvislosti se zemětřesením v Itálii vyhlásilo ČVP dne 10. dubna 2009 sbírku na pomoc obětem. Prostředky, převedené na konto OSJ-B v období 10. – 30. dubna budou určeny výhradně na tuto akci. Počátkem května budou prostředky převedeny na konto Italského velkopřevorství.

Ondřej F. Vanke, KCLJ
bailli Českého velkopřevorství

AUDIENCE U CÍSAŘE KARLA I.

Ondřej F. Vanke, KCLJ

Letos již posedmé se konala audience u císaře Karla I. v Brandýse nad Labem. Toto setkání, které není pouhým nostalgickým setkáním milovníků historie, ale významnou aktivitou podporující ideje sjednocované střední Evropy v duchu křesťanství, úcty k tradici a mírovému odkazu Domu Habsburského se uskutečnilo ve dnech 24.- 26. dubna 2009 s jednou významnou prioritou – letos poprvé bylo České velkopřevorství jedním z organizátorů celé akce. Hlavními organizátory tradičně je město Brandýs nad Labem (a zejména neúnavní manželé Novákoví) a dále velitelství sil podpory a výcviku Stará Boleslav, Křesťanská akademie a členové historického dragounského regimentu č. 14.

Každý rok samozřejmě nemůže být přítomen JCKV Otto Habsburský, o to více času jsme letos měli pro dlouhé srdečné a neformální setkání a rozhovory s arcivévodou Georgem Habsburg-Lothringen ze Salzburgu, s nímž se dobře známe již z minulých let. Vždyť zástupci Českého velkopřevorství se zúčastnili více než poloviny těchto setkání.

Caesar Werner Radetzky

Celý program začal pátečním slavnostním koncertem hudby ze šlechtických salonů 18. století, který doprovodil hlavní událost dne – vernisáž obrazů Die Blaue Krone, inspirovaných čtrnácti obrazy jednotlivých zastavení křížové cesty. Jejich autorem nebyl nikdo jiný, než akademický malíř Caesar Werner Radetzky, pravnuček známého polního maršálka Jana Josefa Václava hr. Radeckého z Radče. Výstava bude na zámku umístěna až do podzimní návštěvy Svatého Otce Benedika XVI. ve Staré Boleslavi.

Jan Josef Václav hrabě Radecký z Radče je dnes považován za jednoho z nejlepších vojevůdců 19. století. Narodil se 2. listopadu 1766 na zámku Třebnice (okres Příbram). Pocházel ze starého českého vladyckého, později hraběcího rodu, který odvodil své rodové jméno podle tvrzi Radče u Nového Bydžova. V armádě působil od roku 1784 jako kadet, v letech 1788 - 1789 se zúčastnil protitureckého tažení. Jeho kariéra nabrala prudký vzestup v bojích proti francouzské revoluci a posléze v napoleonských válkách.

V roce 1801 se stal rytířem Řádu Marie Terezie, v roce 1805 byl povýšen na generála. Účastnil se bitev u Aspern a Wagramu v roce 1809, jako polní podmaršálek byl od roku 1813 náčelníkem generálního štábu armády Karla Schwarzenberga a autorem spojeneckých plánů bitvy národů u Lipska v roce 1813. Po válce velel olomoucké pevnosti, od roku 1831 byl velitelem rakouských vojsk v severní Itálii (Lombardie–Benátsko) se sídlem v Miláně. Podílel se na reformách rakouské armády, zaváděl skutečná vojenská cvičení místo neúčinných manévrů. Roku 1836 byl jmenován polním maršálem. Zvítězil v několika bitvách rakousko-sardinské války v letech 1848 - 49 (25. července 1848 v bitvě u Custozy, 23. března 1849 v bitvě u Novary) a potlačil povstání v Miláně a Benátkách. Od uzavření míru až do roku 1857, kdy byl penzionován, působil jako vojenský guvernér lombardsko-benátského království. Maršál Radecký zemřel v Miláně 5. ledna 1858 a jeho pohřební průvod vedl samotný císař František Josef I.

Polní maršálek Radecký
(foto 1857)

Sobotní dopoledne bylo tradičně věnováno slavnostnímu defilé vojenských historických jednotek před arcivévodou Georgem. Průvod doprovázela vojenská hudba Armády ČR v Hradci Králové a slavnostní přehlídku vykonal generál Kocián, velitel sil podpory a výcviku ze Staré Boleslavi. Poté byla před zámek znovu slavnostně odhalena restaurovaná socha maršála Radeckého. Votivní mši sv. v kostele

Obrácení sv. Pavla celeburovali R. D. Michal Procházka, vikář staroboleslavský a R. D. Pavel Porochnavec, SChLJ. V kostele byl již tradičně umístěn polní oltář s ostatky bl. Karla I. Rakouského, od r. 1974 jednoho z významných řádových patronů – proto by se příležitost k pouti a projevu úcty našemu patronu měla do budoucích let stát jednou z poct, které se každému členu Českého velkopřevorství může dostat!

Odpolední setkání na zámku pokračovalo v tradičním duchu přátelství, a je nutné zdůraznit, že se zde dostalo dvěma Čechům neobyčejné pocty – předání vyznamenání záslužného kříže, udíleného JCKV Ottou. Za celoživotní dílo záslužný kříž obdržel akademický malíř Adolf Born a historik Dr. Štěpán Rak.

Co říci závěrem? Snad jen předat poděkování organizátorům celé akce, manželům Novákovým s tím, že příštího roku bychom se měli znovu, ve větším počtu a aktivněji zapojit nejen do účasti, ale též do přípravy tohoto významného setkání, aby naše spoluúčast nebyla formalitou, ale účinným skutkem.

Vlevo nahoře: arcivévoda Georg Habsburg-Lothringen v rozhovoru s velitelem Severočeské delegace chev. Ant. Schauerem. Vlevo: polní oltář císaře Karla I. Dole vpravo: ukázka historických uniforem c. a k. vojska (vlevo polní z konce války, vpravo vycházková). Dole: generál Kocián provádí přehlídku historických jednotek.

FOTO ONDĚJ F. VANKE, ANTONÍN SCHAUER A MILITÄRGESCHICHTLICHES MUSEUM WIEN

PŘIJETÍ V LITOMĚŘICÍCH

Zleva R. D. Miloš Raban, J. E. biskup Jan Baxant, J. E. velkopřevor Jan hr. Dobrzenský a chev. Antonín Schauer

V pondělí 27. dubna 2009 navštívila řádová delegace Českého velkopřevorství biskupa litoměřického J. E. Mons. Jana Baxanta. Dostáli jsme tak našemu společnému předsevzetí setkat se, zevrubně seznámit nového litoměřického biskupa s aktivitami Řádu a jednat o všech společných záležitostech, které by mohly obě strany zajímat.

Řádová delegace ve složení J. E. velkopřevor, baillu, velitel Severočeské delegace a biskupský vikář R. D. Miloš Raban byla přivítána R. D. Martinem Davidkem, sekretářem otce biskupa, který celou návštěvu precizně připravil. Po představení, které probíhalo dílem v češtině a (jako celá návštěva) dílem ve francouzštině, jsme hovořili o několika podstatných bodech.

Otec biskup rád přecházel do plynulé francouzštiny a zjevně mu činilo potěšení alespoň občas se k tomuto jazyku uchýlit – vždyť část jeho předků pochází z kraje Bordeaux. Měli jsme tu příležitost představit otci biskupovi historii a spiritualitu Řádu, stejně tak jako jeho současné aktivity a to jak na úrovni mezinárodní, tak v rozměru českém. Otec biskup se s překvapením dozvídal o našich aktivitách, kladně hodnotil kontinuitu a poslání novodobých rytířů jako nositelů morálních hodnot tradice a služby. Mohl porovnávat rozdílný přístup věřících v jižních a severních Čechách a celkově optimisticky hodnotil vyhlídky na duchovní obrodu své diecéze.

Jednání pokračovalo na obědě, kde na předchozí debatu o Řádu navázala širší rozprava o současné ekonomické situaci, o tom jak ovlivňuje a bude ovlivňovat politické dění u nás i ve světě. Z účastníků oběda se stala zaníceně diskutující skupina, která – i díky zasvěceným názorům o. Miloše Rabana – rozpoutala vpravdě akademickou diskusi, která všechny přítomné velmi oslovila. Hovořili jsme však také o kultuře, takže když jsme se po třech hodinách rozcházel, věděli jsme, že mnohá témata dosud nebyla důkladně probána a slíbili jsme si, že se k nim v budoucnu (pokud nabitý kalendář otce biskupa dovolí) jistě vrátíme.

Otec biskup má mnoho povinností při správě diecéze. Zdůraznil však, že rád lazariánské rytíře vždy uvidí a tak jsme se po závěrečném požehnání rozcházel s krásným pocitem, že se nejedná o „sbohem“, ale „nashledanou“.

—red

FOTO ONDŘEJ F. VANKE

ŘÁDOVÝ PATRON SV. SOPHRONIUS

Ondřej F. Vanke, KCLJ

Před několika týdny (11. března) jsme si připomněli dalšího z našich řádových patronů – sv. Sophronia. Svatý Sophronius (též Sofronios z Jeruzaléma) se narodil v roce 560 v Damašku a zesnul 11. března 638 v Jeruzalémě. Byl jeruzalémským patriarchou v letech 634 – 638 a jedním z nejvýznamnějších východních teologů, zastánců dyotheletismu, učení o dvou přirozenostech v Kristu.

Sofronios pocházel z Damašku, kde se mu také dostalo vynikajícího filozofického vzdělání. Snad byl učitelem řečnictví, kolem roku 580 přijal v Egyptě asketický způsob života a posléze vstoupil do Theodosiova kláštera u Jeruzaléma. Spolu s byzantským kronikářem Janem Moschem, který mu věnoval svůj proslulý asketický traktát *Λειμών* (Leimón, Duchovní palouk), podnikal daleké cesty, mj. do Malé Asie a do Říma, kde také Jan Moschos roku 619 zemřel.

FOTOWIKIMEDIA COMMONS

Otázkou, která tehdejší teology zaměstnávala, byla otázka vůle jediné osoby Ježíše Krista. Na křesťanském Západě se Sofronios seznámil se západním pojetím této otázky, podle níž má Kristus vůli lidskou i božskou. Další jeho cesty směřovaly k východním patriarchům, kteří se přiklonili k monoenergistickému učení, které nerozlišuje osobu Ježíše Krista jinak, než na jedinou energii – k alexandrijskému patriarchovi Kyrovi a konstantinopolskému patriarchovi Sergiovi, a upozorňoval je na teologické důsledky této nauky. Sergios pochopil, že otázka ohrožuje právě uzavřený mír, který uzavřel císař Herakleion s monofyzity (Ekthesis), a proto od této nauky ustoupil a uchýlil se k monotheletismu, který ovšem v této době nebyl považován za problematický. Ekthesis se problému vyhýbala v otázce Kristovy vůle tím, že vyhlásila, že Kristus vykoupil svět jednou božsko-lidskou vůlí; k takovému výroku se pak mohli hlásit jak východní monofyzité, tak dyofyzité, kteří přijali teze Chalcedonského koncilu.

Sofronios byl roku 634 zvolen jeruzalémským patriarchou a otázce Kristovy vůle se věnoval ve svém synodálním listu, který zaslal papeži Honoriovi II. a východním patriarchům, v němž vyložil svou pozici. Během svého vánočního kázání v roce 634 Sophronius naříkal, že je nemožné vydat se na pouť do Bethlému, jak bylo zvykem, protože křesťané museli zůstat v Jeruzalémě: „nikoliv svázání hmotnými pouty, ale svázání a přikování strachem ze Saracénů“, jejichž „divošský, barbarský a krvavý meč“ je držel zavřeně ve městě. Sophronius ve svém kázání na svátek Zjevení Páně roku 636 truchlil nad ničením kostelů a klášterů, vyplněnými městy, zničenými poli, vesnicemi vypálenými nomády, kteří vtrhli do země. V dopisu konstantinopolskému patriarchovi Sergiovi z téhož roku zmiňuje spoušť způsobenou Araby. Patriarcha Sofronios po téměř ročním obléhání Omarem II. vydal Jeruzalém roku 637 po dlouhých diplomatických jednáních Arabům za podmínky, že lidem bude zaručena bezpečnost a svoboda víry a církvi pak držení majetku a že dohodu podepíše samotný kalif Omar. Po podepsání kapitulace směli křesťané zůstat v Jeruzalémě a platili vysoké daně pro nevěřící (džazíja). V té době také byla v Jeruzalémě (Al-Kuds) postavena Omarova mešita (as-Sahrá). Roku 637 se Arabové ujali se vlády nad celou Palestinou, zemi však nespravovali z Jeruzaléma, ale z Ramly, ležící asi v polovině cesty k Středozemnímu moři. Dohody se Sofroniem byly dodrženy, křesťané však museli strpět, že na popud Židů odstranili z okolí Jeruzaléma velké kříže a že si ponechali zbořeniště Chrámu božího hrobu. Patriarcha Sofronios umírá následujícího roku (638).

Sofronios je autorem florilegia patristických svědectví o otázce Kristovy vůle, které sepsal někdy kolem roku 633. V aktech 3. konstantinopolského koncilu se zachoval jeho synodální list. Dále se zachovalo jeho enkomion na oslavu egyptských světců Kyra a Jana. Sofronios je autorem několika hymnických skladeb užívaných při liturgii a dochovalo se 11 jeho kázání a 23 ód k církevním svátkům.

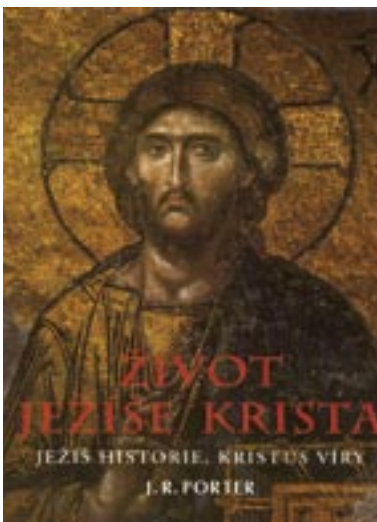
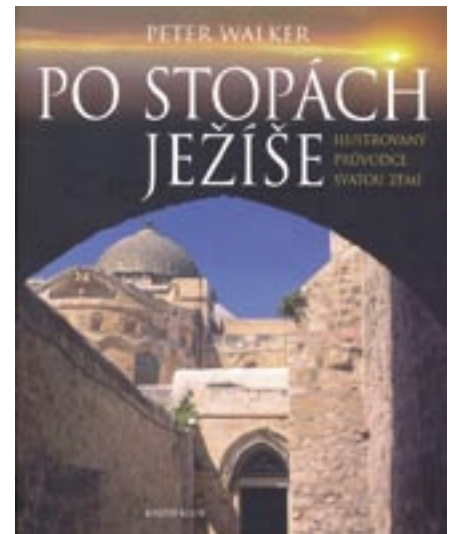
Sv. Sophronius. Freska v klášteře Gračanica v Kosovu.

Do vaší knihovny

Peter Walker: Po stopách Ježíše. Ilustrovaný průvodce Svatou zemí

Knižní klub, Praha 2008

Tato kniha je zamýšlena jako historický cestopis po Svaté zemi, po posvátných místech, jimiž procházel Ježíš Kristus a jeho učedníci. Krok za krokem je následujeme na jejich cestě z Galileje do Jeruzaléma a prožíváme s nimi události, které změnila dějiny západní civilizace. Autor se při líčení jejich putování přidržuje Bible, zejména Lukášova evangelijního popisu dění, ale čerpá i z nejslavnějšího historika a znalce té doby, Josepha. Strhující příběh oživují popisy biblických míst tak, jak vypadají dnes. Za místy, o nichž publikace hovoří, leží příběh a za tímto příběhem stojí záhadná postava – nejslavnější postava, která kdy do této oblasti vkročila – Ježíš Kristus. Publikace je doplněna o řadu zajímavých dokumentárních fotografií a přehledných map.

J. R. Porter: Život Ježíše Krista

Knižní klub, Praha 2007

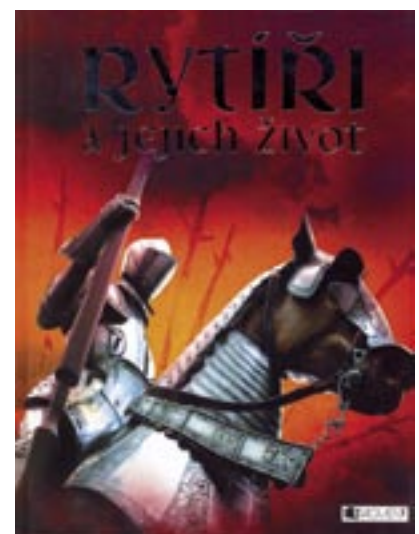
Kniha Život Ježíše Krista, soustředující se na Ježíšův život, sociální a politický kontext, jeho učení a na různá pojetí Ježíše u jeho současníků i následujících generací až do dneška, je souhrnnou a plně ilustrovanou zprávou o tomto velikém a charismatickém muži. Kniha je rozdělena do pěti hlavních oddílů: Prostředí – souhrnný obraz všech aspektů společnosti v Palestině v Ježíšově době; Ježíšův život – biografie sledující všechny etapy Ježíšova života od narození až po ukřižování a následné události; Ježíšovo učení – rozbor Ježíšova poselství a věrouky; Výklady Ježíšova učení – široká paleta způsobů, jimiž pohlížejí lidé po celá staletí na Ježíše; Ježíš v umění – plně ilustrovaný oddíl, věnovaný měnícímu se obrazu Ježíše v umění v průběhu staletí.

Rachel Firthová: Rytíři a jejich život

Fragment, Praha 2007

Svět středověkých rytířů v lesklé zbroji byl současně vzrušující i nebezpečný. V této knize se dozvíte více o životě v dobách, kdy bitevní pole ovládali rytíři. Zjistíte, jakými zbraněmi bojovali i jakou zbroj nosili, od kroužkové zbroje až po kovové pláty. Knihu obohacují odkazy na doporučené internetové stránky v angličtině, které vám poskytnou více informací o tématu.

V publikaci je vysvětleno osm rytířských ctností, jež představují osm hrotů maltézskeho a tedy i našeho řádového kříže: Věrnost a Čest, Vybrané chování a Velkorysost, Udatnost a Vytrvalost, Víra a Pokora.

Miroslav Pavlák, BLJ

ÉVORA 2009

Příspěvky do dalšího čísla Reunionu zasílejte na e-mailovou adresu

reunion.cvp@seznam.cz

Uzávěrka dalšího čísla je 19. 6. 2009

REUNION

Vydává Vojenský a špitální řád svatého Lazara Jeruzalémského – Bohemia. Vychází šestkrát ročně.

Adresa redakce: Karlova 28, Praha 1

Šéfredaktor: Petr J. Řehoř, KLJ

Grafická úprava a sazba: Daniel Vojtíšek @ DanielPhoto

Produkce: Černošická investiční, s. r. o.

Tisk: Agentura Hoza Q

www.oslj.org, www.oslj.cz

kontakt cvp.rslj@seznam.cz

ISSN 1214-7443